

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на Роуі вулиці Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ХТО ВІН? ЩО ВІН? ЧОМУ ВІН?

СПРАВА "ЛИСТА ЗІНОВЕВА" ПЕРЕД АНГЛІЙСЬКИМ ПАРЛЯМЕНТОМ.

Стара справа. Було це в часах передсмертного царствования в Англії "робітничого уряду" МекДоналда, коли "на світ божий", на світ виборчий англійський вплив ославлений "лист Зіновева", який поклав кінець "робітничому уряду" в Англії.

Кілька тижнів тому назад послаи Бритійської Партії Праці в парламенті зажадали розслідування справи "листа Зіновева", тобто зажадали призначення парламентарної комісії для встановлення, чи "лист Зіновева" справжній, чи підроблений.

Після довгої тиради з парламентарної трибуни МекДоналда, з відповіддю і з "внясненням" звідки той лист взявся, виступив сам премієр Балдвін. У своїй відповіді він старався доказати, як цей "лист Зіновева" дістався до рук уряду та до консервативно-бульварної газети "Дейлі Мейл".

І як же він дістався? А ось послухайте, а тоді знатимете, чи він був справжній, чи підроблений.

Перш всего Балдвін заявив, що недопустить до розслідування справи з "листом Зіновева", бо це "державна тайна". Потім сказав, що парламент повинен вірити й без розслідування, бо цей лист полав до рук одного "a man in the City", якому абсолютно не можна не вірити. Цей "a man in the City" називається, або повинен-би називатися, Конрад Доналд ім Торн.

Цей Конрад Доналд ім Торн дістав того листа не від Зіновева, але від одного англійського "джентлмена", який між иншим за 48 годин перед опублікуванням цього листа в "Дейлі Мейл" втік з Лондону в "безпечне місце", боючись за власне життя. Коли цей невідомий "джентлмен" був вже "в безпечному місці", Конрад Доналд ім Торн передав листа для опублікування до "Дейлі Мейл".

А потім все пішло, як по маслі. МекДоналд мав цього листа у своїх руках, але не придивився, чи він справжній, чи підроблений. Радийський уряд, Компартія Англії, поступове робітничтво домоглися призначення комісії, яка розслідала-б, чи лист справжній, чи підроблений, але МекДоналд на це не згодився. А тепер вже й МекДоналд домагається розслідування, але Балдвін світить йому в очі "державною тайною".

Тепер всі питають: Хто є той "джентлмен", що дав Конрадові Доналдові ім Торн цього листа? Чи він ще й до цього часу сидить "в безпечному місці"? А робітничий часопис "Сойдей Воркер" зацікавився й другим "джентлменом" й питає: А хто такий сам Конрад Доналд ім Торн? А потім і всі, хто тую справу цікавився, запитали: А й справді, хто він?

Премієр Балдвін каже, що він є "a man in the City". Генеральний прокуратор Гог каже, що він є на "дуже відвільній позиції". Обидва, Балдвін і Гог тверять, що він не є зв'язаний з політикою, а "Дейлі Нюс" каже, що він є "старий і дуже впливовий політик-консерватист". "Дейлі Кронікл" каже, що "він банкір", а "Дейлі Нюс" каже, що він "Shipbroker".

Редакція "Сойдей Воркера" пише, що відшукуючи отого невідомого Конрада Доналда, вона переглянула всі лондонські банкірські та інші капіталістичні "Directory of Directors", але Конрада Доналда не знайшла. Нема, такого в Лондоні.

Хто-ж і звідки взяв-та до "Дейлі Мейл" дав "листа Зіновева"?

Ніхто на це не відповів. Балдвін прочитав лише в парламенті листа від Конрада Доналда ім Торн, що це він дав того листа до "Дейлі Мейл", а хто цей "він"?

Що-ж тепер? Тепер, на нашу думку, МекДоналд повинен домагатися інвестиції того листа, якого читав в парламенті Балдвін, тобто листа Конрада Доналда ім Торн. Бо коли Конрада Доналда не можна знайти, то треба знайти автора того листа, що його читав Балдвін в англійському парламенті 19 березня 1928 року.

Взагалі-ж від цілої тієї справи тхне звичайною фальсифікацією, з якої уряд Балдвіна дуже невдало викручується.

СЛУЖБА БОЖА У ЛЬВІВСЬКИМ СВ. ЮРІ ЗА ПІЛСУДСЬКОГО.

Читаємо коротеньку, але дуже проречисту, новинку у львівському "Ділі" з 21 березня ц. р., про те, що в церкві св. Юра у Львові відбулося вчора богослуження з нагоди імянин марш. Пілсудського. На богослуження являлися жовніри і шкільна молодь. Поліція арештувала двох академиків під закидом, що хотіли не впустити шкільної молоді до церкви.

Ми вище навели цілу новинку так, як її подає "Діло". Св. Юр, українська греко-католицька митрополічна катедра, іменни Пілсудського в присутності польських жовнірів, поліції, українська шкільна молодь, арештування двох академиків. Який показний конгломерат хрунтивства та рабської покорн конкордатників перед "невірним" маршалком, котом українського народу. Святий греко-католицький Юр у Львові і з своїм головнікомандуючим клером вносять вячяні молитви до всевишнього за те, що він послав Річипосполитій Польській "великого чоловіка", а разом з ним послав на західні землі українські й на їх населення — повені, нечувані податки, здирства і страшний терор дефензиви. Моляться греко-католицькі єпископи в св. Юрі богу, щоб він продовжив життя Пілсудському й його катівським законам ще на багато десятків літ, а його "хороброму войнству" щоб приніс "побіди над врагом і супостатом".

Це у Львові. А от в Канаді сталася чудасія. Орган єпископа Будки (сам єпископ тепер у Львові молиться богу за здоров'я Пілсудського)

судського) "Кан. Українець" разом із своїм управителем, егомцем Бартманом, розпочав опереткову кампанію протесту проти насильства уряду Пілсудського над українською школою в Галичині, потім розпочав таку-ж саму опереткову кампанію протесту проти засуду польським судом у Львові на смертну кару двох Українців.

Як же це все погодити? Голова молиться богу за здоров'я, а хвіст співає "вічна пам'ять"?

О, ні, в цьому щось не тее... В цьому видно якісь маніпуляції, хоч ликом вони шиті. Видно, що старокраєвий конкордат, побачивши, що в Канаді греко-католицизм серед Українців топить, як віск перед лицем вогню, дозволив, очевидно за угодою Пілсудського, своїм підданним в Канаді відограти для показу перед людьми опереткову кампанію протесту проти поступування польської влади. Старокраєві конкордатники сказали канадійським: ви там протестуйте, а ми тут будемо замолувати перед богом ваші гріхи та просити у него доброго здоров'я Пілсудському. І як це невідомо, то чим успішніше випав би був той підроблений протест греко-католицьких лідерів в Канаді проти Пілсудського, тим більшу похвалу вони дістали-б від него. Тому то віннігеська "Газета Католицька" писала, що один з лідерів греко-католицького табору мав навіть дістати посаду в польському консуляті в Канаді.

Не знаємо, дістав він, чи ні, коли-ж ні, то видно, що "протест" недовисав. Зате-ж ми більш уяв певні, що молитва греко-католицьких єпископів у св. Юрі за здоров'я Пілсудського, дописала на ціліх сто відсотків. Про це свідчать арештування академиків в часі молитви та присутність на цьому молебні української шкільної молоді, що їх виховують греко-католицькі єзуїти у своїх заведеннях на славу Річипосполитої Польської. "Варшавське сміття" той годі.

ЯК РОЗПОЧАВ СВОЮ РОБОТУ ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ У ВАРШАВІ.

"Геть фашистський уряд Пілсудського" — гукали посли. — Поліція на чолі з міністром витягають посли з салі. — Знищення з арештованих. — Товпа перед соймом стрінула арештованих охлокима "Хай живе революція". — У Варшаві відбулися демонстрації протесту. — Орган Пілсудського грозить соймом.

У нас вже подавалося коротку новинку про те, як посли сойму привітали появу Пілсудського на відкритті сойму. Щойно наші старокраєві газети приносять цікаві подробиці того, що сталося в польському соймі 27 березня.

Пілсудський з'явився до сойму у військовій уніформі та в супроводі знакових.

Колі Пілсудський почав говорити, з лав комуністів, Білорусів, українських радикалів та Сельробу залунали оклики: "Геть фашистський уряд Пілсудського!". Пілсудський повертається до лівого боку салі й заявляє: "Цих панів буде винкнито".

Після цих слів до салі вривається міністр внутрішніх справ Складовський, а з ним загін поліції, частково озброєний карабінами. Складовський, вказуючи на комуністів, гукає до поліції: "Візьміть їх!". Поліція витягають з салі комуністів: Варського, Сохаського та Гаврона (посла Домбровського району), українських радикалів Льва Бачинського й Жука, члена Української Партії Праці Західного та визволення Смола. У салі неймовірний галас. Навіть пелієвські встають з місць і кричать Складовському: "Ганьба! Негідництво!" то-що.

Голова фракції визволенців Саніцький гукає: "Добрий початок"... Серед публіки та в дипломатичній лаві підчас цих сцен нервовий рух. Посли-пілсудчики в протилежність протестам опозиції домагаються організувати маніфестацію на честь Пілсудського, що, одначе, їм не щастить.

Посли національних меншеств увесь час стукотять попірами.

Підчас галасу Пілсудський продовжує стояти на трибуні й, кінець кінцем, починає промову. Далі, за пропозицією Пілсудського, найстарший віком посол Бойко береться виконувати обов'язки тимчасового голови сойму.

Демонстрація опозиції та розправа з нею зробили величезне вражіння, особливо після того, як стало відомо, що поліція знущалася з захоплених послів у коритарах сойму та що послів арештовано.

Після прийяття присяги оголошено перерву. Комуністичний посол Бітнер підчас перерви звернувся до тимчасового голови сойму, вимагаючи негайно звільнити арештованих.

Комуністичний посол Сохаський в розмові з кореспондентом Тарс заявив, що виведених з салі послів били в коритарах сойму та відвели їх до будинку охрани, де їх поса-

дили в одиночки. Але за кілька хвилин, їм наказали вдягтися й автомобілями відвезти їх назад до будинку сойму.

В 8-й год. 30 хв. засідання сойму відновилося. Сойм розпочав вибори голови та інших урядових осіб.

На голову сойму вибрано пелієвця Дашинського. Дашинський дістав 206 голосів. Контр-кандидат пілсудчиків — віце-прем'єр Бартель мав 142 голоси. За кандидата комуністичної фракції подано 17 голосів.

Пілсудчики залишили салю засідань. Урядові лави залишилися порожніми.

Дашинський виступив з короткою промовою, в якій заявив, що він підтримуватиме авторитет сойму і його права.

Після цього Дашинський дав слово для позачергової заяки комуністичні Бітнерові.

"Те, що сталося сьогодні в соймі, — заявив Бітнер, — є дальший розвиток передвиборчого терору. Увесь тигар цього терору лягає на плечі робітничої класи. Тому ми закликаємо робітничі маси продовжувати боротьбу з диктатурою пілсудчиків і домагатися диктатури пролетаріату".

Після Бітнера виступив представник лівого Сільробу Вальніцький. Він заявив, що від імені українських робітничих та селянських мас приєднується до заяки комуністичної фракції.

Арештованих послів поліція витягнула з сойму без шапок і пальт і так забрала в поліцію. Коли поліція вивела їх з будинку сойму, комуніст Сохаський гукав з автомобіля: "Хай живе революція!" Товпа перед соймом підхопила цей оклик.

Поліція вдарила кілька разів Сохаського прикладом карабіна. Так само била поліція посла Української Партії Праці Західного та радикальних послів Жука й Бачинського. Бачинський, який має вже поверх 60 років, заслаб. На послови-комуністів Варському поліція порвала сорочку.

Колі звістка про арешт послів дійшла до робітничих районів, у різних місцях відбулися стихійні демонстрації. Одна з демонстрацій підійшла до в'язниці "Павіак", але її розігнала поліція. Трох демонстрантів поранено.

Вечером в численних варшавських фабриках відбулися масові робітничі протестаційні мітинги, на яких виступали комуністичні посли. З індустриальних осередків робітничтво засилає телеграфічні протести до польського сойму.

Білоруський посол Яремич виступив в соймі з гострим протестом проти того, що де-

які нововибрані білоруські посли досі перебувають у в'язниці.

Яремич від імені білоруської фракції сойму вимагає негайно звільнити всіх арештованих послів.

Колі голова сойму відмовився дати слово представниці білоруської фракції, вона через пресу звернулася з апелем до громадської думки, виявляючи страшний терор, що панував в Західній Білорусі в часі виборів.

Майже всі польська преса пише, що демонстрація комуністів в соймі пройшла дуже вдало. Пелієвський "Робітнич" тиється, що посли не злякалися погроз Пілсудського (але не пелієвські посли. — М.) й вибрали на голову сойму Дашинського. Газета каже, що міністр Складовський забув, що він міністр внутрішніх справ і вдало відограв роль поліційного комісара.

"Жец Посполіта" заявляє: "Історія парламентаризма знає випадок, коли палій з'являвся в салі засідань парламенту, але тільки під час державних перервотів. Уже коли відкривав сойму, уряд довів, що він не хоче займатися на парламентській землі".

Газета підкреслює, що провал уряду, коли вибрали голову сойму, свідчить про зміцнення позиції лівих у новому парламенті.

Газета віце-прем'єра Бартеля "Епока" намагається довести, що чинки уряду є законні, бо посли до присяги не користуються недоторканістю.

"Требя констатувати одне, заявляє газета, комуністична демонстрація не пройшла без сліз, вона утворила в соймі настрої, що є, на нашу думку, дуже небезпечні для всіх партій проти кандидатури бажаної урядові й обрання Дашинського, але не можна пояснити іншакше, як вплиск урядові".

"Глос Правди" (орган пілсудчиків) заявляє: "Лівня пішла проти інтересів держави. Й доведеться пожити плоди цієї перемоги: уморані переможки буде заповільно прикрість".

Визволення вибрало на голову свого клубу (фракції) Возницького, ПІСТ — Срединського; спочатку було вибрано всіма голосами Вітоса, але він відмовився. На голову селянського клубу вибрано Домбського, на голову клубу ПІС'івців — Марєка, на голову клубу УНДО (Українське Національно-Демократичне Об'єднання) вибрано Дмитра Левчицького, на голову клубу української радикальної партії — Льва Бачинського.

На голову парламентської фракції комуністів вибрано Варського.

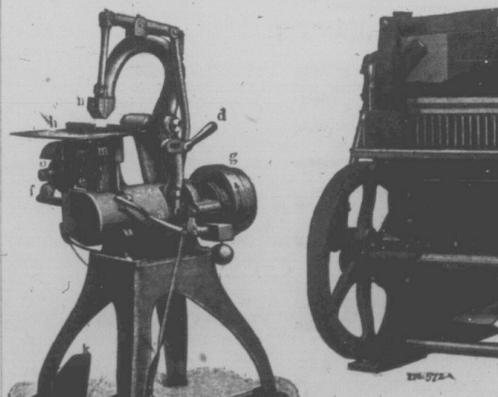
Газети повідомляють також, що між трома течіями Сельробу розпочалися переговори про об'єднання.

Мусії.

НОВІ КООПЕРАТИВНІ ЦУКРОВАРНИ.

За директивною загальною зборів шероців, Укресельдукр обслудував два райони для будівництва двох великих цукроварень, а саме район Київщини та Кременужчини.

НОВІ МАШИНИ ЗАКУПЛЕНІ ДО ДРУКАРНІ ТОВАРИСТВА УКР. РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКИЙ ДІМ

Механічний "Катер", куплений до нашої друкарні, який з повним урядженням і встановленням в друкарні коштує \$875.00.

"Стічер" для зшивання "Робітничі", "Світлу Молоді" й вських брошур, коштує \$500.00.

ВІДОЗВА ГОЛОВНОГО ЗАРЯДУ ВСІХ ВІДДІЛІВ І ЧЛЕНСТВА РОБ. ЗАП. ТОВАРИСТВА.

Дорогі Товариші й Товаришки!

Наближається місяць травень, який крім того, що є місяцем весни й робітничих надій на низьку з системою визиску, для нас, українських робітників і робітниць, є ще місяцем несення допомоги нашій робітничо-фармерській пресі.

Для нас, членів і членкинь Робітничого Запомогового Товариства українська робітничо-фармерська преса, а головню "Українські Робітничі Вісті" були і є тим великим організатором, що найбільше спричинився до збудування нашої організації. Ніхто стільки не агітував за потребою для робітників і фермерів Робітничого Запомогового Товариства, як "Укр. Роб. Вісті"; ніхто не висловив так широко й зрозуміло користи Робітничого Запомогового Товариства для працюючих, як "Укр. Роб. Вісті"; ніхто й тепер не популяризує так нашої організації, як "Укр. Роб. Вісті".

Всі старі передплатники нашої преси, що задовжилися із своєю передплатою, повинні в травні обов'язково виринати свою залеглу передплату.

Варіші й товаришки, візьміть на увагу те, що газета не може існувати, коли Ви затягнули свою передплату шій рік, або ще й більше. Колі Ви даєте про свою організацію й про її найбільшого організатора і виведля, то виринайте свою передплату самі й скажіть це саме зробити своему товаришів.

Ми ще раз звизаємо всі наші відділи й членство взятися дружно до праці в травневій кампанії разом з братніми організаціями, а де таких нема, то самостійно — приєднувати нашій робітничо-фармерській пресі нових передплатників, збирати пресовий фонд та поширювати нашу пресу не тільки між членами Р.З.Т., але й між нечленами, між українським робітничством і фермерством взагалі.

По за збиранням передплат пресового фонду грайте предствлення, улаштуйте концерти, розігравки, пікніки й інші підприємства в користь преси нових передплатників. Перед нами впереді літо — найтищий час року для нашої преси, каса якої вже зараз порожня. Також наша преса тепер купила пару нових машин та до десятої річнини свого існування готується до набуття ротатійної машини, при допомозі якої можна побільшити "Укр. Роб. Вісті", або й видавати щодня. Щоб цю нашу давню планку мрію здійснити, всі ми по шій країні повинні дружно взятися до праці в травневій кампанії.

Товариші, ми підносимо клич: Нехай не буде ані-одного члена Робітничого Запомогового Товариства, що не був би передплатником "Укр. Роб. Вістей"! Хай живе наш вчитель і організатор! Всі до праці в травневій пресовій кампанії!

З Головного Заряду Робітничого Запомогового Товариства:

С. Хвалібога, О. Хойцький, голова, секретар.

ПРИСЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Колі переїдете з одної місцевости до другої або перенесетеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарить подати тільки нову, але киче потрібну подати і стару Вашу адресу.